

FRÁSÖGN*af fundum sendinefndar þingmannanefndar EFTA í Djakarta 7.-10. febrúar 2012*

Dagana 7.-10. febrúar heimsótti sendinefnd þingmannanefndar EFTA Djakarta, höfuðborg Indónesíu. Markmið heimsóknarinnar var að eiga viðræður um ávinning áformaðs fríverslunarsamnings EFTA og Indónesíu við þarlenda þingmenn, stofnanir og hagsmunaaðila en formlegar fríverslunarviðræður við Indónesíu hófust í júlí 2010. Af hálfu Íslandsdeildar þingmannanefndar EFTA áttu sæti í sendinefndinni Árni Þór Sigurðsson og Þorgerður K. Gunnarsdóttir, auk Stígs Stefánssonar ritara.

Fríverslunarsamningum hefur fjölgað ört á undanförunum árum. Með svartsýni á að árangur náist í Doha-samningalotu Alþjóðaviðskiptastofnunarinnar (WTO) hafa fleiri samtök ríkja og einstök lönd beint sjónum sínum að gerð tvíhliða fríverslunarsamninga. EFTA hefur verið í fararbroddi á þessu sviði og eru gildir fríverslunarsamningar EFTA við ríki utan Evrópusambandsins (ESB) nú 24 talsins. Engin ríkjasamtök hafa náð meiri árangri í gerð fríverslunarsamninga að ESB undanskildu. Þingmannanefnd EFTA hefur á undanförunum árum stutt dyggilega við gerð fríverslunarsamninga samtakanna og hefur beitt sendinefndum og þingmannaheimsóknum til þess að kynna og afla stuðnings við gerð fríverslunarsamninga EFTA.

Gestgjafi heimsóknarinnar var indónesíska þingið. Sendinefndin átti fundi með eftirtöldum aðilum meðan á heimsókninni stóð: Pramono Anung, varaforseta indónesíska þingsins, og fulltrúum þingnefnda sem fara með viðskiptamál, Gita Wrijawan viðskiptaráðherra, Wardana aðstoðarutanríkisráðherra, Soemadi Brotodiningrat, sendiherra og aðalsamningamanni Indónesíu í yfirstandandi fríverslunarviðræðum, og fulltrúum viðskiptaráðs og samtaka atvinnurekenda í Indónesíu.

Í málflutningi þingmanna EFTA á fundunum var hnykkt á fáum en skýrum skilaboðum í þeim tilgangi að styðja við samningaviðræðurnar. Þau voru meðal annars hve vel hagkerfi EFTA-ríkjanna og Indónesíu geta stutt hvert annað og hve miklir möguleikar væru á að auka viðskipti EFTA og Indónesa. Fríverslunarsamningur mundi eyða óvissu og gera lagalegt umhverfi viðskipta tryggara og fyrirsjáanlegra, og þar með greiða fyrir fjárfestingum. Þá mundu indónesískar útflutningsvörur sem nýttar yrðu til framleiðslu í EFTA-ríkjunum þar með hafa aðgang að mun stærri innri markaði Evrópu. Enn fremur var lögð áhersla á að EFTA-ríkin eru sveigjanlegur og ábyrgur samningsaðili sem er tilbúinn að koma til móts við óskir Indónesa um að samningur kveði á um efnahagssamvinnu á breiðum grunni, þar á meðal aðstoð við að byggja upp getu og þekkingu (e. capacity building) innan ákveðinna greina í atvinnulífi Indónesa. Loks ræddu EFTA-þingmenn möguleika á tvíhliða samstarfi ríkja sinna við Indónesíu.

Árni Þór Sigurðsson var varaformaður sendinefndar þingmanna EFTA. Á fundum með indónesískum viðræðuaðilum varð honum tíðrætt um hinn mikla efnahagsuppgang Indónesíu og að ekki væri langt í það að landið bættist í hóp svokallaða BRIC-ríkja (Brasilíu, Rússlands, Indlands og Kína) sem öll búa við mikinn hagvöxt. Sjálfbæra þróun yrði að tryggja við svo mikinn vöxt, m.a. við orkubúskap, en fyrirsjáanlegt er að orkunotkun Indónesíu mun vaxa hröðum skrefum á næstu árum. Landið býr yfir vannýttri auðlind þar sem jarðvarmi er, en talið er að um 40% að auðvinnanlegum jarðvarma heimsins sé í Indónesíu þar sem eldvirkni er mjög mikil. Árni Þór lagði áherslu á reynslu Íslendinga við rafmagnsframleiðslu með jarðvarmavirkjunum og taldi þar eitt sóknarfæri í efnahagslegri samvinnu ríkjanna tveggja. Fram kom að indónesískir námsmenn hafa stundað nám við Jarðhitaskóla Sameinuðu þjóðanna á Íslandi.

Indónesísku viðmælendurnir lögðu áherslu á mikinn efnahagsuppgang landsins og teikn um bjarta framtíð. Þjóðin er ung og skuldir litlar, hagvöxtur hefur haldist hár, miklum

fjármunum er varið til menntunar og uppbyggingar innviða og tölvulæsi er mikil. Næsta stig hagþróunar verður að auka fullvinnslu vöru í Indónesíu samhliða því að halda áfram fjárfestingum í menntakerfi og innviðum. Hvað varðar viðhorf til fríverslunarsamninga almennt telja indónesísk stjórnvöld sig hafa brennt sig á slíkum samningi við Kína en viðskiptahalli við Kína jókst mjög eftir gildistöku hans. Því lögðu viðmælendur þingmanna EFTA mikla áherslu á að með fríverslunarsamningi fylgdi efnahagssamstarf á breiðum grunni sem tæki til aðstoðar við uppbyggingu getu og kunnáttu í afmörkuðum greinum eins og að framan var getið. Að því gefnu voru viðmælendur jákvæðir um gerð fríverslunarsamnings Indónesíu og EFTA. Fulltrúar EFTA ríkjanna tóku vel í hugmyndir um breitt efnahagssamstarf sem næði til fleiri málaflokka en utanríkisviðskipta eingöngu. Umhverfismál og félagsleg réttindi voru m.a. nefnd í því sambandi.

Frekari upplýsingar má nálgast hjá ritara Íslandsdeildar og á vefsvæðinu www.efta.int.